

ОБЩИНСКИ КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО ХИМИЯ

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Ученици, изучаващи през настоящата учебна година учебно съдържание за 7 клас.

12.01.2014 г.

Уважаеми ученици, предстои Ви да решите тест от две части.

Първата част съдържа 20 задачи с по 4 отговора, от които само един е верен. Отбележете буквите на верните отговори в бланката за отговори. Всеки верен отговор се оценява с 2 точки.

Втората част се състои от две задачи със свободен отговор. Всеки елемент от задачите се оценява с определен брой точки. Максималният брой точки за втората част е 60 точки.

Общият максимален брой точки за всички задачи е 100 точки.

Времето за работа е 4 астрономически часа.

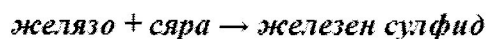
Успешна работа!

Първа част

1. Кои от посочените явления (процеси) са химични?

1. горене на дърва	2. ръждясване на пирон	3. разтваряне на захар	
4. разлагане на вода	5. гниене на плодове	6. кристализация на сол	
А. 1, 2, 4 и 5	Б. 3, 4, 5 и 6	В. 2, 3, 5 и 6	Г. 1, 2, 4 и 6

2. Изберете необходимите условия за протичане на химичния процес:

1. нагряване	2. разтваряне във вода	3. охлаждане	
4. стриване на изходните вещества	5. смесване		
А. 1, 3 и 5	Б. 1, 4 и 5	В. 1, 2 и 3	Г. 1, 2 и 5

3. В кой ред е означен положителен йон?

- А. $6p^+$, $10n^0$, $6e^-$
Б. $12p^+$, $12n^0$, $12e^-$
В. $20p^+$, $20n^0$, $18e^-$
Г. $17p^+$, $18n^0$, $18e^-$

4. В таблицата са представени данни за атомите на два елемента.

Химичен елемент	Символ на химичния елемент	Брой протони в ядрото на атома	Брой електрони в електронната обвивка на атома
Калий	X.....	19	Y.....
Кислород	D.....	E.....	8

Определете реда на неизвестните X, Y, D, E.

- А. X - K, Y - 18, D - O₂, E - 8
 Б. X - Ca, Y - 8, D - O, E - 19
 В. X - K, Y - 19, D - O, E - 8
 Г. X - Ca, Y - 19, D - O, E - 8

5. Коя от изброените думи е излишна?

- А. сяра Б. желязо В. мед Г. серен диоксид

6. При нагряване на 7,2 грама живачен оксид се разлага на 5 грама живак и кислород. Колко грама кислород се отделя при реакцията?

- А. 2,0 грама Б. 7,2 грама В. 2,2 грама Г. 12,2 грама

7. Ученик – експериментатор отворил кранчето на съд, пълен с газ и доближил запалена клечка кибрит. Газът се запалил с лек пукот. Ученикът записал: „В съда има”

- А. водород Б. кислород В. азот Г. озон

8. Коя от посочените реакции е химично разлагане?

- А. калций + сяра → калциев сулфид
 Б. сяра + кислород → серен диоксид
 В. живак + кислород → живачен оксид
 Г. калциев карбонат → калциев оксид + въглероден диоксид

9. Какво причиняват киселинните дъждове?

- А. затопляне на климата
 Б. разтопяване на част от полярните ледове
 В. повреждане на архитектурни и културни паметници
 Г. слънчеви изгаряния и рак на кожата на хората

10. Кое физично свойство НЕ е характерно за простото вещество натрий?

- А. сребристобял цвят
 Б. крехкост
 В. блясък
 Г. добра електропроводимост

11. В кой ред правилно са записани химичните знаци на елементите бром, водород, въглерод и алуминий?

Отговор	бром	водород	въглерод	алуминий
А	В	С	H ₂	Al
Б	Br	Н	С	Al
В	Br ₂	С	Н	Al
Г	В	H ₂	С	Al

12. В кой ред от химични означения всички цифри са само индекси?

- А. $2\text{H}_2\text{O}$, O_3 , NH_3
 Б. 2CaCl_2 , CaCO_3 , NaCl
 В. $3\text{Al}_2\text{O}_3$, 3Na , SO_2
 Г. Al_2O_3 , P_2O_5 , O_3

13. Подберете реда с пълни и верни наименования на означените вещества.

Отговор	N_2O	CaS	PCl_3	Na_2O
А	диазотен оксид	калциев сулфид	трифосфорен хлорид	динатриев оксид
Б	азотен оксид	калциев сулфид	фосфорен хлорид	натриев оксид
В	азотен диоксид	калциев сулфид	фосфорен трихлорид	динатриев пероксид
Г	диазотен оксид	калциев сулфид	фосфорен трихлорид	динатриев оксид

14. Известно е, че желязото може да проявява 2 и 3 валентност спрямо кислорода. С коя двойка формули вярно са записани двата оксида на желязото?

- А. FeO и Fe_2O_3 Б. FeO_3 и FeO_2 В. Fe_2O и Fe_3O Г. Fe_2O_2 и Fe_2O_3

15. Определете кой е химичният елемент Е, чието просто вещество участва в посочената химична реакция: $2\text{K} + \text{E} \rightarrow \text{K}_2\text{E}$

- А. N Б. S В. O Г. Cl

16. Колко е количеството вещество, което съответства на $12,04 \cdot 10^{23}$ броя молекули амоняк NH_3 /?

- А. 2 mol Б. 3 mol В. 0,2 mol Г. $24,08 \cdot 10^{23}$ mol

17. Колко атома фосфор се съдържат в 4 молекули дифосфорен пентаоксид?

- А. 4 Б. 8 В. 6 Г. 2

18. Коя комбинация от коефициенти съответства на уравнението: $\text{H}_2\text{O}_2 \rightarrow \text{H}_2\text{O} + \text{O}_2$

- А. 1, 1, 2 Б. 2, 1, 2 В. 1, 2, 1 Г. 2, 2, 1

19. Дадени са химични формули на водородни съединения. В кой ред валентността на елементите спрямо водорода расте от 1 до 4?

- А. NaN , CaH_2 , NH_3 , CH_4
 Б. H_2S , HCl , NH_3 , CH_4
 В. CaH_2 , H_2O , NH_3 , CH_4
 Г. CH_4 , NH_3 , CaH_2 , NaN

20. Прочетете текста.

Азотът и кислородът влизат в състава на въздуха. Кислородът в природата се получава само при процеса фотосинтеза. В молекулата на амоняка един атом азот е свързан с три атома водород. Йоните на натрия придават солен вкус.

Посочете реда с частици, които отговарят на маркираните думи в текста.

- А. N, O_2 , N_2 , Na
 Б. N_2 , O_2 , NH_3 , Na
 В. N_2 , O_2 , N, Na^+
 Г. N_2 , O_2 , NH_3 , Na^+

Втора част

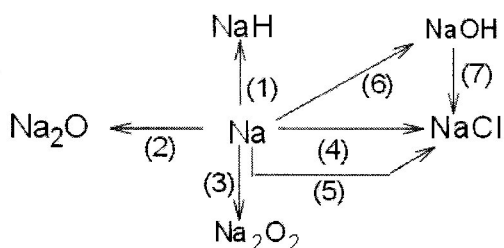
Задача 1 - 30 точки

Химичният елемент азот образува пет оксида, в чиито молекули се съдържат от един до пет атома кислород. Веществото **A** е оксид на азота, който съдържа един азотен атом. Относителната молекулна маса на веществото **A** е два пъти по-голяма от относителната атомна маса на елемента **B**. Простото вещество на елемента **B** е метал, който се съхранява под петрол и съединенията му оцветяват пламъка в жълто.

- 1.1. Определете кой е елементът **B**.
- 1.2. Изчислете броя на кислородните атоми във веществото **A**.
- 1.3. Запишете молекулната и структурната формули на веществото **A**.
- 1.4. Определете количеството вещество атоми азот и атоми кислород, които се съдържат в **3 mol** от веществото **A**.
- 1.5. Съставете структурната формула на оксида на азота, в който азотният атом проявява **5** валентност.

Задача 2 - 30 точки

Дадена е схемата:

- 2.1. Изразете посочените взаимодействия с химични уравнения.
- 2.2. Наименувайте продуктите.
- 2.3. Обяснете защо веществото Na не се среща в природата и не се пипа с ръце.
- 2.4. Определете вида на химичните реакции – 4 и 5.